

Asia: VN/18750/2022

Hallituksen esitys kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta (tilapäinen suojelu)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Satakunnan ELY-keskus kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja lausuu seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan, että kunnille ja hyvinvointialueille voitaisiin maksaa valtion korvauksia palveluiden järjestämisestä niiden tilapäistä suojelua saavien osalta, joille on myönnetty kotikunta. Kustannuksia korvattaisiin samoin perustein kuin esimerkiksi kansainvälistä suojelua saavan henkilön palveluiden kustannuksia korvataan.

Esitys on erinomaisen kannatettava. Kotikuntamerkinän saamisen myötä kuntien rooli kasvaa merkittävästi. Tällä lainmuutoksella turvattaisiin palvelujen saaminen niitä tarvitseville sotaa pakeneville ihmisille. Näin varmistettaisiin myös se, ettei kuntien kyky järjestää ja rahoittaa muita palveluja vaarannu. Asialla on suuri merkitys myös syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta. Mitä paremmin kunta pystyy turvaamaan myös tämän väestöryhmän tarvitsemat palvelut, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on tukea heidän pyrkimyksiään toipua sodan aiheuttamista psyykkisistä ja fyysisistä traumoista, saattaa työ ja toimintakyky ennalleen sekä löytää suomalaisesta yhteiskunnasta merkityksellinen elämä ja paikka työmarkkinoilta. Tärkeänä seikkana on todettava myös yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun mahdollistaminen kaikille väestöryhmille.

Esityksen mukaan alaikäinen, ilman huoltajaa tullut nuori voi olla tukitoimenpiteiden piirissä, kunnes hän täyttää 25 vuotta tai kunnes hänellä on huoltaja Suomessa. Alaikäisten ilman huoltajaa tulleiden, kuten muidenkin lasten ja nuorten palveluiden riittävyys tulisi turvata myös silloin, kun huoltaja saapuu maahan tai on alun alkaenkin ollut maassa. Palvelu ei saisi katketa, ellei ole varmaa, että huoltaja tosiasiallisesti kykenee huolehtimaan lapsen tai nuoren tarpeista.

Esityksessä mainitaan epämääräinen ”kohtuullinen aika”, jolloin tilapäistä suojelua saava voisi olla vastaanottopalvelujen piirissä vielä sen jälkeen, kun hänelle on myönnetty kotikunta. Epäselvyyksien välttämiseksi ”kohtuullisen ajan” sijaan tulisi määritellä edellytykset, joiden täytyessä vastaanottopalvelut voidaan lopettaa.

Tilapäistä suojelua saavien siirtyminen kuntakorvausten piiriin aiheuttaa lisätyötä sekä ELY-keskuksissa että KEHA-keskuksessa. Ilahduttavasti lisäresurssin tarve on huomioitu esityksessä. Yhteistyön joustavuuden kannalta tärkeää olisi huomioida myös kuntien kasvava työmäärä ja siitä aiheutuva lisäresurssien tarve.

Juhala Päivi
Satakunnan ELY